СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 297. Джерзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 22 грудня, 1933.

VOL. XLI. No. 297. Jersey City, N. J., Friday, December 22, 1933. THREE CENTS.

УРЯД ТВОРИТЬ ЩЕ ОДНУ РАТУНКОВУ АГЕНЦІЮ

ВАШИНГТОН. — Федеральний уряд створив нову ратункову агенцію. Буде вона називатися „Федерал Сорплос Реліф Корпорейшен" і буде заінкорпорована як корпорація, котрої цілю є набувати звишку рільничих продуктів для розділу їх між потребуючих допомоги безробітних.

Попри ту ціль нова корпорація матиме теж власть купувати або наймати землі, яких управа не виплачується. Корпорація буде мати назагал ширші права, ніж агенції для допомоги рільництву.

РОБІТНИКИ ПРОТИ БАНКИРІВ.

ШІКАҐО. — Юнія залізничих робітників заповіла, що вона буде добиватися, щоби конгрес ухвалив закон про створення Федеральної Залізничої Кредитової Корпорації, котра буде фінансувати залізничий рух.

Корпорація мала би бути капіталізована на 2 міліярди долярів. Її операції виключили би вплив банкирів з перевозу.

Таку постанову приняла виконавча рада юнії залізничих службовців та союз виконавчих урядників залізничих юній.

АМЕРИКА ПРИЙМАЄ МІЖНАРОДНЄ ЗОБОВЯЗАННЯ ЗА РІВНОПРАВНІСТЬ ЖІНОК.

МОНТЕВІДЕО (Уруґвай). — Президент Рузвелт припоручив секретареви стейту, Голови, підписати міжнародню умову всіх американських держав про заведення жіночої рівноправности, котрої умови американська делеґація відмовлялася підписати на тій основі, що в Злучених Державах Америки такі справи належать до стейтів.

КАМПАНІЯ ЗА ПРОЧИЩЕННЯ ЗЛОВЖИТКІВ В УРЯДУВАННЮ.

ПАТЕРСОН (Ню Джерзі) — Розправа проти 5 підсудних, обжалованих за „фінансування" присяжних, яка велася перед місцевим судом, покінчилася в четвер. По 5-годинних нарадах присяжні видали засуджуючий присуд. Вони, видно, приняли за правду, що обжаловані підплачували присяжних у процесах за відшкодування.

Аплікаканти про дозволи на ведення стояка з ґазетами предложили нюйорському міському бюрови дозволів докази, що деякі політичні лідери прителі урядовців бюра, казали собі платити за такі дозволи хабарі.

УРЯД СТАРАЄТЬСЯ ЗА СКОРЕ УХВАЛЕННЯ АЛЬКОГОЛЬНОГО ЗАКОНА.

ВАШИНГТОН. — Демократичні лідери в конгресі погодилися з урядом, що першою цілю уряду в справі виробу й торговлі трунками буде ухвалення відповідного закона в якнайкоротшім часі. Демократичні лідери запевняли уряд, що вони можуть перевести ухвалення такого закона за кілька днів по відкриттю сесії конгресу.

Популярність трунків.

Про популярність напитків, якої не було перед прогибіцією, свідчить факв, що Гарвардський університет, у Кеймбрідж, подався про дозвіл продавати алькогольні напитки в університетськім ресторані.

Начальник тюрми повіту Вестчестер, в Іствю, Ню Йорк, від кількох днів чув запах алькоголю, а не міг прослідити його жерела. Нарешті відкрив, що алькоголь був захований у великій машині до гашення вогню, яка стояла на першім поверсі тюрми. Хтось випустив хемікалії, які погашують огонь, а напустив збірник трунком, який зроблено з мішанини ріжних напитків, виферментованих з матеріялів, крадених з вязничих маґазинів.

МЕКСИКО УХВАЛЮЄ ЕКСПРОПРІЯЦІЙНИЙ ЗАКОН.

МЕКСИКО.—Конгрес приняв поправку до конституції, на основі котрої президент Мексика має право експропріювати (вивласнювати) землю для вжитку хліборобського населення. Щоби стати законом, поправка має бути потверджена двома третинами стейтів Мексика.

ВИПРАВА БИРДА ВІДЖДАЄ В НЕБЕЗПЕЧНУ ПОЛОСУ ЛЕДНЯКІВ.

НЮ ЙОРК. —Корабель „Джейкоб Руперт", котрим їде в підбігунові околиці експедиція Бирда, доносить, що корабель почав стрічати щораз більше ледняків. За пів дня з корабля бачено щонайменше 800 ледняків. Декотрі з них мали до 250 стіп висоти. Яку небезпеку становить такий ледняк для плавби, можна вносити з того, що тільки одна одинадцята частина ледняка вистає з води, а решта схована під водою.

З великого числа ледняків Бирд вносить, що десь недалеко мусить тягнутися довший беріг суші. Корабель їде тепер рутою, якою ще не їхав ніякий корабель.

Одна з коров, яку взято на корабель, уродила теля. Це певно перше теля, що вродилося в околиці, де на тисячі миль довкруги нема ні билинки трави.

МАЛПА ІСТЬ З УЧЕНИМИ.

Почесним гостем на бенкеті учених, членів Нюйорської Академії Наук, що відбувся в понеділок у готелі Билтмор у Ню Йорку, був півпята-літній шимпанс Меші. Меші вчена малпа: він уміє їздити на ровері, годувати фляшкою дитину та вміє розвязувати ріжні ґудзи на шнурі. Вчені професори кажуть, що при столі він заховувався, як добре вихований... учений: їв зупу ложкою. Він виїв з миски все, як добре вихована дитина. Кажуть, що цямкав губами, як йому що смакувало. Щоби добути собі право засісти між ученими, Меші привязали шнурами до крісла, а малпа мусіла вперед розвязати ці шнури і шойно тоді могла засісти з ученими до вечері, як рівна з рівними.

ВЕЛИКІ БРОДИ.

До міста Бродів прилучено чотири підміські громади: Старі Броди, Фільварки Великі і Малі та Смільно. Громадська рада в Смільні рішила перед прилученням до міста дати площу під будову читальні „Просвіти", на будову костела і домівки для „Стшельця".

ЗАСУДИЛИ АДВОКАТА ОБОРОНЦЯ.

Перед судом у Бережанах ставав 9. листопада адвокат д-р М. Західний, потягнений до відповідальности за образу поліції, якої нібито допустився у своїй промові, виголошеній в обороні 14 Українців, обвинувачених у приналежности до ОУН. Д-ра Західного засуджено на 7 днів арешту і заплату судових коштів. Засуджений зголосив апеляцію.

БЕЗБОЖНИКИ ЗНИЩИЛИ ЦЕРКВУ.

В Осередові коло Белза добулися місцеві безбожники при помочі зробленого ключа до церкви і наробили великого знищення. Поскидали ріжні річи, як монстрацію, чаші, ризи, свічки і т. п. на купу і подоптали. Зробили це тільки для протирелігійної демонстрації, а не крадежі, бо з річей не бракує нічого.

ПЕРЕДПОТОПОВА ПОТВОРА ЩЕ ЖИЄ.

Вже від років надморське населення Брітіш Коломбії цікавиться величезною передпотоповою потворою, яка жиє в морі поблизу порту Вікторія. Ось недавно бачив голову тієї потвори Волтер Н. Пренгель, капітан корабля Санта Лючія. Він каже, що сама голова потвори була завбільшки його кімнати на кораблі. Ту потвору називають кадборосаврус. Отсей кадборосаврус є, кажуть, залишком давніх величезних морських змів. Кілька років тому подібну потвору викинуло море на беріг Каліфорнії. Потвора була нежива.

НЕСЕ 357 ЯЄЦЬ РІЧНО.

У місцевости Егесиз у Брітіш Коломбії курка, яку називають Дерін 10-Л, знесла 357 яєць за рік. Ще коби була знесла 8 яєць більше, то припало би якраз по одному яйцеви на день. Згадана курка належить до породи білих Леґгорнів.

NRA MEMBER U.S. WE DO OUR PART

ВЛАСНИК РЕАЛЬНОСТИ ВАТАЖКОМ БАНДИТІВ.

Чотири роки поліція не могла вислідити, що це за ватага виконує відважні грабіжницькі напади на ріжні установи в Розвадові, Тарнобжегу, Сандомірі, Кольбушовій і Мельці. Між іншим ця ватага в 1926 р. виконала напад на почту в Тарнобжегу, де забрала 16,000 зл., у 1930 напали на почтовий амбулянс у Мельці, одначе грошей не забрали. Тоді вбили почтиліона Понду. В 1931 напали на почтовий віз у Сандомирі та забрали 11,000 зл. Останній напад ця ватага виконала в Розвадові тому місяць. Тоді з почтового магазину забрали мішок із 6,000 зл. Слідство не виявило напасників. Щойно один хлопчина зізнав у поліції, що підчас нападу в Розвадові бачив 50-літнього Едв. Мончку з Розвадова, власника кількох реальностей у Мельці, власника різні та крамниці в Падві біля Мельца. Поліція арештувала Мончку та його спільника Брику, бувшого асекураційного службовця. Брика зрадив і інших спільників ватаги. Їх арештували. При ревізії знайшли в них гроші, зрабовані в Розвадові. Виявилося теж, що Мончка плянував ще напад на почту в Тарнобжегу та Мельці. Мали теж напасти на торговця Нусбаума в Тарнобжегу. В пляні мали теж убивство адвоката Чарного в Тарнобжегу. Головним ініціятором нападів був Мончка. Він підчас нападів виступав босий. Як Мончку прийшли арештувати, його 12-літня дочка зрабовані в Розвадові гроші винесла задніми дверима до Брика в Кольбушовій.

ПЕС ДІСТАВ 14 МЕДАЛІВ.

Славний пес Кентокі Бой, якого власником є Роберт М. Бирн, що жиє в Голівуді, дістав уже 14 медалів за вратування людей. Йому вже 12 літ. Він не тільки вирятував багато людей з небезпеки, але також деколи повідомляв і про випадок пожеж. От, наприклад, 1929 року він вратував своїм гавканням одну фільмову студію в Голівуді. Люди почули його тривожний голос і негайно поспішили гасити пожежу.

УМЕР В ЛАЗНІ.

У лазні на Доферін вулиці у Віннипеґу вмер через уплив крови 52-літній Герман Дейвітсон. Він був ветераном світової війни, в якій стратив одну ногу. Коли вилазив з ванни, посовгнувся так нещасливо, що рука вдарила у вікно. Вікно розбилося й скло поранило йому руку. Він упав пораненй на підлогу, стратив свідомість, і кров з його ран так довго текла, поки він не вмер через уплив крови.

СМЕРТЬ ПЕРЕД ШЛЮБОМ.

На Сигнівці біля Львова померла на удар серця Пелагія Морозівна, як дружки вбирали її до шлюбу з Дмитром Герусом.

БЕЗРОБІТНІ КОПАЮТЬ ЙОМУ ГРІБ.

Поблизу міста Галіфаксу знаходиться дуже практичний бизнесовець. Він не вірить, що безробітним практично давати допомогу зовсім задурно. Та помогти безробітним він дуже рад, отже заставив чотирох робітників, що не мали занятя, викопати для нього й для його родини гроби, обсементувати їх і приготовити так, щоби колинебудь можна було їх використати...

ЩУРІ ЗАПАЛИЛИ КРАМНИЦЮ.

В містечку Делорейн у Манітобі згоріли чотири крамниці. Шкода виносить коло 75 тисяч долярів. Думають, що вогонь спричинили щурі в крамниці споживчих товарів Делримпла. Вони мабуть обгризали головки сірників, сірники нараз спалахнули й огонь скоро поширився.

МАЛИ 94 БОЧКИ АЛЬКОГОЛЬНИХ НАПИТКІВ.

Біля Норт Сидні в Новій Скошії на морі поліція була змушена обстрілювати з гармати великий моторовий байдак В. А. Ф., яким пачкарі пробували перепачкувати 94 бочки алькогольних напитків. Коли поліційний моторовий човен „Тенеситі" зблизився до байдака пачкарів, поліція дала сиґнал, щоби байдак спинився. Цього пачкарі не зробили, отже з човна поліції відкрили тоді гарматну пальбу в задню часть байдака. Пачкарі спинили свій байдак аж тоді, як три кулі поцілили в зад байдака. На байдаку знайдено ще 57 бочок алькогольних напитків, а в море вспіли пачкарі викинути 37 бочок.

ОШУКАНЕЦЬ.

До господаря в Шибалині, пов. Бережани, Івана Соляра, прийшов якийсь чоловік і сказав йому в тайні, що в міському арешті у Львові знаходиться його брат, російський полонений, що прийшов нелеґальною дорогою з Сибіру і благає брата, щоби ствердив його ідентичність, або викупив його з арешту. На питання, скільки грошей треба на викупно, незнакомий сказав 150 зл. Соляр, урадуваний поворотом брата, взяв гроші і разом з незнайомим пішов у ночі до Львова. Коло ратуша почалась комедія, яка настроїла Соляра недовірчиво. Тоді незнакомий спустив з висоти викупна і заявив, що вистарчить покищо 5 долярів для референта справи. Діставши 5 долярів, велів Солярови чекати в брамі камениці і пішов до маґістрату. Після кількох годин Соляр зміркував, що впав жертвою ошуканця і повідомив про все поліцію.

270 СВІДКІВ НА РОЗПРАВІ.

В окружнім суді в Люблині розпочалася розправа проти бувшого судового комornика, Влад. Стиборовського, що на протязі трохлітнього урядування здефраудував 32,000 зл. На розправу покликано 270 свідків.

ВИКРИЛИ СОВІТСЬКИХ ШПІОНІВ У ПАРИЖІ

ПАРИЖ. — Паризька поліція впала на сліди великої шайки шпіонів, які шпіонували в користь Совітів, звідки одержували вказівки і фонди. Яких 200 детективів слідкували за тою шпіонажею майже два роки. Кажуть, що та шпіонажа готова загострити відносини між Францією і Совітами.

У звязку зі шпіонажею арештовано Американця Роберта Гордона Свіца з Іст Орендж, Н. Дж., і його жінку та 8 інших шпіонів. Свіц приїздив з Америки до Парижа кількома наворотами під притокою, що хоче студіювати торговельне летунство. Але на ділі, як каже французька поліція, займався шпіонажею в користь Совітів.

Головними махерами були два Росіяни, але вони втекли до Швайцарії, як тільки завважили, що за ними слідкують.

Між арештованими шпіонами є ріжні знавці, професори й артисти, які фотографували й копіювали ріжні документи. Знайдено в них теж радіову стацію для висилки ріжних інформацій.

Канадієць Б. Берковіц і його жінка, він як купець, а вона як портретистка, посередничили між поодинокими шпіонами, які себе не знали. Вони достарчали грошей і інших потрібних для шпіонажі річей. В них знайдено більші суми грошей, позашиваних навіть у сорочки, і про ці гроші вони не могли дати вияснення.

Франція найбільше побоюється за свої найновіші укріплення, які пороблено на сході для оборони проти Німеччини, а які саме тепер підпали під найбільшу увагу шпіонів ріжних держав.

БІДА З НАУКОВИМИ СИЛАМИ В СОВІТАХ.

МОСКВА (Росія). — „Правда" з 27 листопада нарікає в передовиці, що створено в короткім часі величезну армію молодих учених, які одначе нічого не розуміють і не мають з наукою нічого спільного, бо не подбано про якість, а тільки про скількість.

ЗАПЛАТИЛИ ЗА БІБЛІЮ ПОНАД $500,000.

ЛОНДОН. — Англійський премієр Мек Донелд оголосив у палаті, що куплено від Совітів славну біблію з 4 століття, відому під назвою „Кодекс Сінаїтікус", яка була давніше власністю російських царів. За біблію заплачено $509.250. Її закуплено для Британського Музею.

Премієр подав далі, що уряд зложить таку суму, яку зложить загал і в той спосіб тягар буде поділений та буде уможливлене купно цеї дорогоцінної памятки.

„Дейлі Геральд", орган Партії Праці, атакує премієра за цей видаток. Каже, що ті гроші можна вжити краще на іншу ціль, бо з цеї книжки не буде ніякої особливішої користи, бо кождий знає, що в ній є. Кожда більша бібліотека має фотостатичні копії цеї книжки.

СТЕРЕЛІЗАЦІЯ 400,000 НІМЦІВ.

БЕРЛІН. — По Новім Році стерелізуватимуть яких 400,000 Німців, мужчин і жінок, котрі є невиличимо хорі через одідичення. Це відноситься головно до умово недужих, ідіотів. Іде про те, щоби вони не лишали потомків з такою самою недугою.

Буде установлено яких 1,700 суддів, з котрих кождий складатиметься з одного судді і двох лікарів, що видаватимуть осуди, хто має бути стерелізований. Закон зобовязує лікарів доносити про особи, котрі повинні бути стерелізовані.

КАРДИНАЛИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

БЕРЛІН. — Католицькі німецькі кардинали оголосять протест проти стерелізаційного закона. Наразі впливають на Гітлера, щоби він здержався з його проголошенням.

ВИКИДАЮТЬ ЖИДІВ І МАРКСИСТІВ З ҐАЗЕТ.

БЕРЛІН. — З першим днем січня нового року Жиди і марксисти не будуть редакторами німецьких ґазет, себто не могтимуть писати редакційних статей, ані ілюструвати німецькі ґазети чи журнали. Будуть могти хіба редагувати жидівські ґазети, а в інших можуть виконувати механічну роботу.

МАДЯРИ НАТИСКАЮТЬ НА ЖИДІВ.

БУДАПЕШТ (Угорщина). — Сенат Вищої Технічної Школи звільнив на один рік зі школи 4 жидівських студентів за те, що підчас жидівських розрухів ганьбили антисемітську організацію „Турул" і редактора школи.

МУСОЛІНІ ПРИЙМАЄ МАТЕРИ-ЧЕМПІОНКИ.

РИМ. — Премієр Мусоліні гоститиме в столиці 5 днів 92 матери, котрі вродили 1,288 дітей. Властивою чемпіонкою є сеньора Паоліна Белючі, котра вродила 20 дітей. Всі інші мають пересічно по 14 дітей.

Привезуть до Риму і діти тих матерей. І батьки теж прийдуть. Тим останнім дасть Мусоліні вільну їзду по стріткарах на цілий рік.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. „Свобода" Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза, Montgomery 5-1838.
Адреса "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПРИКЛАД БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПРАВДОМОВНОСТИ

Большевицький наймитський орган, що для закриття свого справжнього обличча, має в наголовку українське імя, дав зприводу шікаґовської демонстрації вимовний доказ „правдомовности".

Українців, що демонстрували проти большевицького виголоджування України, називає та ґазета ріжними прізвищами. Звичайно називає їх українськими фашистами, певно тому, що фашизм у даний момент підносить угору тиснення крови в серцях большевицьких аґентів. Але зараз по тім ґазетка нагадує собі певно конференції Літвінова з Мусолінієм і називає демонструючих Українців шікаґовськими петлюрівцями, бо, видно, імя Петлюри розюшує кров у жилах „українських робітників" у роді Юрєва, Третова, Сема Ґроського, що були арештовані поліцією. Скоро навіть ікорядна ґазета добачує, що назва петлюрівців не пасує гетьманцям з Січи, і збирається описувати демонстрантів як українських докторів, попів і бізнесменів, хоч усіх Українців тих професій в околиці Шікаґа нема й сотні, а в поході, відповідно до найнижчого обрахунку чужих газет, були 3,000 осіб.

За донесенням большевицьких „Вістей", „робітники" були спровоковані українською демонстрацією (української буржуазії, петлюрівців, фашистів). У чому лежала провокація, не пишуть. Як большевики роблять демонстрації, то Українців це не провокує, хоч большевицькі демонстрації це демонстрації за бандитів, що окупували силою Україну. Українська демонстрація якось спровокувала „робітників" до того, що вони наперед вилізли на стацію надземної залізниці. Що робили „спровоковані робітники", „Вісти" не кажуть. Про цеґли й каміння ні словом! Дальше „спровоковані робітники" опинилися якось на вулиці, де провокуючі їх „петлюрівці" почали бити їх рушницями.

„Петлюрівську" демонстрацію, кажуть „Вісти", боронила поліція. Аж 35 поліцаїв прийшли на охорону 3,000 чи 5,000 демонстрантів. Опісля ще прислано 75. Отже разом було сто десять „капів"! Тільки подумати собі: щото за охорона, коли на охорону одного Літвінова вислано було 200 уніформованих і 200 неуніформованих „капів".

„Спровоковані" робітники — виходить з „Вістей" — билися, як льви. „Робітники" осягнули повну побіду. Такої ще Шікаґо не бачило від часу, як корова копнула лямпу. Доказ: з поліції пущено 8 ранених петлюрівців, задержано 11 ранених „робітників"...

Бажаємо большевикам ще кілька таких побід. Дав би Бог їм такої побіди в кождій місцевости Америки та такої „правди" з кождої шпальти „Вістей". Не на довго стало би комуністів на такі „побіди".

УКРАЇНЦІ В ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ

Карпатська Україна.
(Carpathian Ruthenia).
(Реферат, надісланий на Шестий Конгрес Обєднання).

В межах Чехословаччини є Українців коло 600,000. Адміністративно українські повіти належать до так званої „Карпатіан Рутенія" та до Східньої Словаччини. Перед світовою війною ця країна належала до Угорщини. На підставі договору в Сан Жермен з 10. листопада 1919 року Чехословаччина дістала цю область і зобовязалася дати Українцям територіяльну автономію. Це приплучення карпатської України до Чехословаччини сталося за згодою місцевих Українців та української еміґрації в Америці.

Карпатська Україна на основі конституції Чехословаччини посилає до чехословацького парляменту 9 послів та 4 сенаторів. Для Чехословаччини володіння цією країною з поверхнею 12,656 кв. км. має велике економічне й політичне значіння, бо забезпечує для Чехословаччини безпосередній звязок із Румунією. Природні багатства карпатської України — ліси, вино, мінеральні джерела, сіль (3/4 цілого виробу ЧСР) теж грають ролю в господарстві чехословацької держави.

В перших роках приналежности карпатської України до Чехословаччини уряд цієї держави сприяв культурному розвиткови української людности і не перешкаджав політичній організації Українців, що довгі століття перебували під тяжким режимом Угорщини. Але від 1925 року на карпатській Україні заведено інший курс. Чеська влада почала піддержувати так зване москвофільство, дає матеріяльну змогу російським еміґрантам баламутити українську людність леґендами про національну єдність карпатських Українців з Росіянами.

Хоч сама чеська академія наук у Празі визнала ще 1919 р., що мова населення карпатської України є українська, то і до цього часу людности цієї области урядово забороняється називати себе Українцями, а тільки „Русинами". Крім цього „язикового питання" ще й штучно піддержувана боротьба релігійна поміж Українцями православними й уніятами розбиває політичну організацію та культурну працю Українців у Чехословаччині.

Проти політичного пробудження Українців на Карпатщині виступають також Мадяри. Вони, як і чеська офіційна політика, піддержують москвофільство, бо знають, що романтичні надії на Росію відтягають місцеву інтелігенцію від реальної роботи на рідному українському ґрунті. В своїх плянах ревізії мирових договорів Угорщина висуває також вимогу повороту їй карпатської України. Цим плянам співчуває значна частина змадяризованої інтелігенції цієї країни.

За часів Угорщини на карпатській Україні провадилася систематична політика мадяризації через школу, церкву й уряди. З переходом цієї країни до Чехословаччини були засновані школи з українською мовою навчання (місцевий діялект з архаїчним правописом). В 1930 р. було тут українських народних шкіл 404, 3 гімназії з українською викладовою мовою, дві вчительські семинарії, також з українською мовою, і інші. Побіч цих шкіл повстали за час перебування карпатської України в межах Чехословаччини до 200 чеських народних шкіл. В цих школах учаться діти чеських урядників, а головно діти місцевих Жидів. (Жидівський елемент на карпатській Україні складає 15.4% усього населення). За останній десяток років на карпатській Україні виросли кадри місцевої інтелігенції, які не знаходять праці в переповнених зайшлими Чехами урядах. Цей факт ще ускладнює і загострює політичну ситуацію на карпатській Україні. Гаслом невдоволених елементів є вимога автономії для карпатської України. Чеський уряд нераз обіцяв ту автономію здійснити, але все відкладає цю справу.

Політично мала карпатська Україна показує величезну диференіяцію сил, утворену штучно під чужими впливами. Всі чеські партії мають там свої філії. В обставинах політично недозрілої країни тільки два парляментаристи, посол Гуснай (соціяліст) та сенатор Локота (комуніст), заявляють виразно про свою приналежність до української національности. Інші парляментаристи, Чехи, Мадяри або так звані москвофіли, фактично стоять на услугах чеської політики.

Ріжнобарвному політичному спектрови країни відповідає ріжноманітна преса. Найстарша „Свобода" пристосовується до місцевого говору. Комуністи видають тижневик українською мовою, „Карпатська Правда"; соціялісти — двотижневик „Вперед", також українською мовою. Інші партії видають свою пресу чеською, мадярською та російською або такою мішаною мовою, якою ніде ніхто не говорить. З чеською субсидією почав від 1933 р. виходити дневник „Карпаторусскій Голосъ" російською мовою. Це була відповідь на український незалежний тижневик „Українське Слово", що почав виходити від 1932 р. в столиці краю, місті Ужгороді. Як свідчать факти, перемогу в боротьбі українського народнього напряму з романтичним русофільством здобуває українство. В організації вчителів карпатської України обєднано понад 700 осіб. Всі вони на свому зїзді в літі 1933 р. проголосили, що в школі має бути рідна мова дитини, отже мова українська, а не російська, або чеська.

Карпатська Україна покрита на половину своєї площі лісами, які ростуть на горах. Місцева людність не має змоги прохарчуватися своїм хлібом. Перед світовою війною була відсіль велика еміґрація до Америки (головно до Пенсильвенії): понад 750,000 осіб. Ця еміґрація продовжується і після світової війни: до Америки та в країни західньої Европи. Земельна реформа, переведена чеською владою, не задовольнила голоду на землю ще й тому, що найліпшу землю приділено чеським кольоністам, а не українським хліборобам.

Післявоєнна господарська кріза відбивається тяжко на людности карпатської України. Верховинці карпатських гір — пастухи й дроворуби — майже кожного року голодують. Наслідком нужденного харчування в цій країні вмирає до 50% дітей. Треба ствердити, що в порівнанню з мадярським урядом влада Чехословаччини уважніше ставиться до потреб населення карпатської України. Ні не є тяжко тепер, всеж Українці в Чехословаччині не хотять і слухати про поворот до Угорщини, де Українцям загрожувала цілковита національна смерть.

Частина української території з населенням у числі до 100,000, приділена до східньої Словаччини з центром у Пряшеві. В цій місцевости є тільки конфесійне українське шкільництво (церковні школи та вчительська семинарія). Але й тут почалася боротьба за рівноправність української мови зі словацькою, і вже зявилась українська преса.

Політична свідомість та організація дадуть змогу Українцям у Чехословаччині використати конституцію цієї держави в свойому інтересі.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Гість. — Нема потреби давати признання громадам за їх виступи проти Совітів. Це є сповнення громадського й людського обовязку. Найкраще признання буде для справи тоді, коли кожда українська одиниця і кожда українська громада доложить старань, щоби всюди розяснити відношення окупантів до українських земель, до українського народу, а тепер зокрема відношення червоної Москви до України. Крім того не треба закривати своїх імен. І тому треба виступати в тій боротьбі отверто і підчас демонстрацій чи на вічу, і в пресі.

ЗАКАРПАТСЬКИЙ НАШ БРАТ

просить нас вислати йому українську книжку, яка понесе просвіту між села Закарпатської України. Про висилку повідомить редакцію „Свободи", а висилайте на таку адресу:

"Proswita,"
Uzhorod, P. Rus,
C. S. R., Europe.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ЧИ НЕ ЗМІНЯЄТЬСЯ АМЕРИКАНСЬКА ВДАЧА?

Тижневик „Литерарі Дайджест" питався недавно своїх читачів, чого вони не люблять на радіо. Він дістав до 16,400 відповідей, котрі кидають дуже знамене світло на опінію радіових слухачів.

Щодо музики, то публика дуже не любить „джезу", цеї примітивної, сильно ритмічної музики, що в цілому світі вважається питомістю Америки.

По „джезі" йдуть „крунерс", далі плаксиві співи, ще далі сумні співи. Щодо відношення до сумних і плаксивих пісень, то смак американської публики відомий: він, здається, сильно ріжниться від нашого смаку, але незлюблення „крунерс" це справді несподіванка.

ЗНАЙШОВ ЗАРАДУ?

Минулої неділі один пастор у Ню Йорку, як доносять газети, розговорився широко на дуже цікаву тему: Що бракує Америці?

Він почав, очевидно, з того, що американський економічний устрій валиться. Та багато Американців думають зарадити лиху киданням прокльонів на Морґана й інших банкирів. Проповідник звернув зовсім слушно увагу, що обвинувачення банкирів за всі наші клопоти не є зарадою на клопоти.

Опісля він подає свою параду. Каже, що за економічний хаос відповідає наше самолюбство.

Та чи поможе що називати таке поведення самолюбством?

ВПЛИВ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ.

Жидівський рабін Стівен Вайс каже, що переслідування має дуже шкідливий вплив на людський ум: воно створює вічне бажання боронитись, а це бажання потім викривлює людську душу та сильно шкодить розвоєви культури.

Він дає приклад зі себе самого: „Я маю таке саме право бути вчителем, як мають ріжні християнські священики. Але через націстичні переслідування я не можу вчити. Я мушу думати. Я мушу поневолі стати беззбройним поліцаєм для моїх співвірних у Німеччині".

Цікаво, чи ці слова жидівського рабіна поможуть Жидам зрозуміти почування інших переслідуваних народів.

ЗНАЄ КОМУНІСТІВ.

У Болтимор два пяні пацифісти хотіли добитися вступу до приватного клюбу. Коли їх не пускали, один з них ударив у лице клюбовця, що станув йому на дорозі. Коли інші члени клюбу обрушилися на напад, оба пацифісти накивали пятами. Та товариш удареного, редактор одного американського журналу, пустився за ними в погоню, піймав обох утікачів та віддав їх у руки поліції.

На розправі, що відбулася на другий день, адвокат обжалованих просив оскаржуючого дарувати їм вину: адже їм досить, що вони відсиділи ніч в Івановій хаті.

Редактор на це сказав: „Якби вони були звичайні пацифісти, я би їх пустив. Але як це комуністи, то поїдуть до Вашинґтону й скажуть, що вони осягнули побіду". І не згодився відкликати обжалування так довго, поки вони не підписали відповідної заяви.

Про такі большевицькі побіди можуть українські іміґранти читати тепер у большевицькій пресі після українських демонстрацій у Ню Йорку й Шікаґо.

Аксель Мунте.

ВЕДМІДЬ

Була раз жінка, жила в хаті на краю ліса, далеко на півночі. Ця жінка мала освоєного ведмедя. Любила його дуже. Знайшли були його в лісі покинутого, маленького й нещасного, й ця жінка та стара кухарка забрала його з собою. Діялося це багато літ тому й тепер ведмідь був великий та сильний, що легко міг би вбити корову та віднести в лапах, колиб хотів. Та він того не хотів: був дуже чемний ведмідь, який навіть у сні не хотів нікому вчинити зло, чоловікови ні іншому сотворінню. Звичайно сидів перед хатою та малими очима приязно зиркав на худобу, що паслася невподалеки. Три низькі верховинські коні добре його знали. Діти їздили на його хребті й нераз дитина заснула біля нього. Три лапонські собаки скакали довкола нього, тягали його за вуха або хвіст і докучали йому, як знали, та він усе те переносив спокійно. Осінью сидів у саді та жадібно поглядав на яблука, що достигали. Часом не міг побороти охоти вилізти на дерево та не нарвати собі з пригорщу яблук. Ведмідь на око повільний та неповоротний. Та пусти його лише, щоби виліз собі на яблуню, а побачиш, що в цьому спорті може легко мірити́ся з кожним хлопцем.

Хоч пізнав, що заборонено вилазити на овочеві дерева, всеж мав широко отворені малі свої очи та вважав, коли яке яблуко впаде на землю. Та й тоді були неприємности, коли зробив шкоду на грядках. Тоді його на два дні привязали й уже більше ніколи не збирав яблук. Звичайно не був ніколи привязаний, хіба нічю. Це тому, бо ведмеді, як і собаки, стають люті, коли все привязані, що й не дивота. Крім того його в неділю привязували. Тоді господиня ішла до своєї замужної сестри, що жила в самітній хаті по другому боці гірського озера та з нею проводила пополудне. До хати була година ходу великим лісом. Не хотіла брати ведмедя з собою. Бо й ведмідь не був добрим подорожним на озері. Раз при несподіваному подуві вітру проняв ведмедя такий жах, що перевернув човен та з господинею мусів плисти на сушу. Тепер добре знав, що то значить, коли господиня в неділю привяже його, приязно погладить його по голові й обіцяє яблуко, як вернеться — коли буде добрий. Всеж йому було жаль, що не може йти з господинею в гості, бо був вірний, наче добрий собака.

Одної неділі, коли його господиня як звичайно привязала й уже йшла з пів години лісом, здавалося їй, що чує на стежці за собою тріскіт хворосту. Обернулася та з острахом побачила за собою ведмедя. На око ведмідь помало посувається вперед, а поправді в бігу він скоріший від найскорішого коня. За хвилину здогонив її, сопів і дихав наче собака та ступав за нею. Господиня була сердита. І так спізниться на обід і не мала часу, щоби ведмедя відвести назад додому, а зі собою не могла його взяти. Гострим голосом насварила на нього, щоби зараз вернувся назад і погрозила йому парасолею. Трохи збентежився та глянув на неї, одначе не хотів її послухати. Коли побачила, що загубив новий нашийник, іще більше розсердилася та вдарила його парасолею по носі так сильно, що парасоля зломилася. Ведмідь потряс головою та кілька разів отворив рот, начеб хотів щось сказати. Потім відвернувся та побіг назад, відкіля прийшов. Час від часу зупинявся та оглядався за господинею, поки не втратив її з очей.

Вечером, як вернулася, ведмідь сидів перед своєю будою, як видно, дуже вдоволений. Господиня все ще була сердита, підійшла до ведмедя та стала сварити на нього, що не дістане яблук, ні вечері та що буде привязаний два дні. Стара кухарка, що любила ведмедя, з жалем вибігла з кухні.

— Чого так картаєте його, господине? — сказала. — Він увесь день був добрий наче ягня, хай його Бог благословить! Так спокійненько сидів і ввесь час дивився на ворота, чи ви не вертаєтеся!

Вона була стрінула іншого ведмедя.

КВАШЕНІ ПАПУЧІ

(Большевицька гумореска).

Коли ви маєте огірки й вас осяяла щаслива думка наквасити їх, їдьте мерщій до Понирів, курського району. Там ви негайно дістанете... полотняні папучі.

У Понирях є кооператива. В кооперативі є: предсідник Силкин, управитель складу Криволапів і кілька деревляних полиць.

На полицях — полотняні папучі.

Спокійний Силкин. Не журиться Криволапів. Сплять на полицях полотняні папучі.

Минає місяць, другий, третій. Непорушно лежать папучі. Ніхто їх не торкає. Бояться. Кусають папучі: 35 рублів пара.

І до того — ми тут свої люди тай треба правду сказати — погані папучі.

Щож робити з папучами?

Криволапів (ловить мухи за прилавком): — Товаришу Силкин, якжеж буде? Що з нашою обувю будемо робити?

Силкин (приємно всміхається): — Квасити будемо.

Два тижні опісля.

Криволапів (ловлячи мухи за прилавком): — Ти все мовчиш, товаришу Силкин. Справді, що з папучами?

Силкин (поважно): — Квасити будемо.

Три тижні опісля.

Криволапів (ловлячи мухи за прилавком): — Не розумію.

Силкин (із почуванням достоїнства): Не лякайся. Як цього року огірки?

Криволапів: — А при чому тут огірки?

Силкин: Будуть огірки — не буде папучів.

Криволапів: Не розу...

Силкин: — І не треба. А ти мені що пять днів давай знати, як із урожаєм огірків. Ходи по городах, поглядай.

Гарні огірки в Понирях. Куди ні кинь оком — огірки, огірки, огірки...

Добре би на зиму наквасити барилочку одну-дві огірків.

Жінки й хлопи рушили в кооперативу по сіль.

— Соли? — питався Силкин.

— Соли? — повторив за ним Криволапів.

— Скільки бажаєте? — говорив Силкин. — Одначе сіль даємо лише тим...

— Тим, хто візьме папучі, — додавав Криволапів.

Сіль потрібна. Погані й дорогі папучі непотрібні.

Одначе в хаті, в сінях, у коморі — гори огірків. Згниють, коли не посолити.

Нічого не порадиш. Треба брати папучі. Як завгодно.

До кількох днів папучі „розпродали". Радіє Криволапів. Радіє Силкин.

Зеленіють із зависти управителі понирського залізничого магазину.

— Бач, як господарять. Абож то ми гірші від них? Не з одиноких папучів жиє кооператор. Ми маємо діточі забавки — перебірки.

І постановили давати сіль лише тим, що купують забавки.

Синови вдовиці, Мірошникової пішло на трицять шестий рік. Він — бриґадир. Вусатий. Всеодно — присилували бабусю купити забавку.

Юрій Микулин бездітний — всеж прийшлося купити забавку.

Радіють і в цьому складі... Та бачимо — читач невдоволений. Стара, мовляв, тема. Знову про силуваний товар!

Щож порадиш! Зорі гаснуть. Цвіти вянуть. Волося випадає. Парлямент розганяють. А деякі старенькі теми, бодай вони в порох розсипалися, жиють наче хроби.

Вже, здавалося, вкінці вбили таку темоньку, знищили. І нараз... Дивишся, десь там у таких непоказних Понирях вона знову ворушиться. — (З московської „Правди").

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за листопад 1933 року.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Основано новий молодечий відділ число 15, в Клівленд, Огайо.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Сулик Павло мол., Сулик Ева, Гардиш Теофіль.
В. 4. Пупчик Павло, Пупчик Марія.
В. 5. Рудик Анна, Рудик Іван.
В. 8. Пилипишин Анна, Пилипишин Катерина, Лучицький Михайло, Лучицький Іван, Федьків Андрій, Федьків Ізидор, Куриляк Ольга.
В. 9. Лесик Василь, Трияновська Анна, Драгущак Марія, Гирча Мирослав, Наратко Василь, Сич Іван, Лагуна Михайло, Демянович Михайло, Почикайло Марія.
В. 12. Тутко Михайло.
В. 15. Палівода Амброзій, Герман Стефан, Герман Юлія, Андріяовська Анна, Волянський Микола, Олійник Стефан, Білоус Ольга.
В. 17. Зужецький Григорій, Криса Григорій.
В. 22. Гумень Анна, Гумень Доналд.
В. 28. Робак Марія, Робак Анна, Москалик Катерина, Хоркава Юлія, Костик Петро, Галицький Антін, Чуба Марія, Шовель Павлина.
В. 33. Білас Ольга, Білас Михайло.
В. 38. Зеван Марія.
В. 41. Глива Максим, Глива Василь, Глива Марко.
В. 42. Скоробогатий Василь.
В. 45. Вавриків Марія, Сампара Юрій.
В. 47. Явна Катерина.
В. 54. Котович Семен.
В. 55. Бартох Франко А.
В. 56. Крупа Богдан, Геляк Анна.
В. 57. Малиговка Теодор.
В. 58. Онищак Софія, Пітково Михайло, Чарний Роман, Гарматюк Василь.
В. 59. Венгринович Михайло, Венгринович Марія.
В. 64. Похмурський Павло.
В. 69. Царинецька Лотій.
В. 76. Скорінь Михайло, Струк Марія, Ціш Василь.
В. 80. Маркевич Дмитро.
В. 81. Бавровський Йосиф, Валега Йосиф Григорій, Кравчук Анна.
В. 86. Маєк Евгенія.
В. 91. Павлиш Луця.
В. 97. Кухар Марія, Кухар Михайло, Долинський Василь.
В. 102. Кардамаш Йосиф, Кардамаш Софія Е., Лорет Марія.
В. 103. Псюк Марія, Псюк Василь, Дац Катерина.
В. 104. Зельвак Марія, Литка Марія, Романець Евгенія.
В. 106. Васильців Михайло мол., Медій Франко.
В. 116. Стадник Володимир.
В. 117. Салек Петро.
В. 122. Задорожний Михайло.
В. 126. Кіч Ольга.
В. 130. Карпович Агнешка.
В. 133. Турчин Михайло.
В. 145. Сеньків Франка.
В. 152. Фурда Іван.
В. 155. Обшарна Марія, Левків Ольга, Баралецький Микола, Ілик Анна.
В. 160. Сташків Михайло.
В. 161. Барбиш Настич Ева.
В. 168. Дзюбак Стефан, Косьмина Теодор, Дзюбак Дмитро, Гладун Василь, Косьмина Іван, Дзюбак Анна, Раб Михайло.
В. 173. Лзядик Петро.
В. 175. Тибінька Михайло, Тибінька Марія.
В. 183. Мороз Іван.
В. 189. Грабарович Микола.
В. 203. Шипот Марія, Павчак Ольга, Юрочко Михайло.
В. 206. Бардачевський Теодор, Гайковий Петро, Гайковий Володимир, Гайковий Павло, Шаравара Анна, Рапко Дмитро.
В. 211. Федірко Франка, Тіцький Іван, Федірко Роман.
В. 213. Хранюк Марія, Гац Евдокія, Павлишин Стах.
В. 217. Дробжевська Софія, Швець Катерина, Яцула Стефан.
В. 218. Стахура Іван.
В. 220. Ковальчик Олекса, Ковальчик Михайло.
В. 221. Горінь Іван.
В. 230. Бурка Ольга.
В. 231. Чолій Емілія, Новак Микола.
В. 235. Фергусон Сейдій.
В. 239. Заворотський Іван, Наконечний Володимир, Крисько Стефан, Наконечна Ольга.
В. 241. Познанська Марія.
В. 242. Радковська Анна.
В. 243. Грабінський Йосиф В., Грабінська Павлина, Янсевич Володимир.
В. 253. Пукіш Анна, Чорний Михайло.
В. 259. Фоца Марія.
В. 266. Педлецька Клементина.
В. 270. Струж Антін, Стегницький Йосиф.
В. 274. Тиховська Марія.
В. 276. Жук Юстина.
В. 277. Маслоха Дмитро.
В. 282. Дембіцький Петро, Лесюк Йосиф, Заставний Василь, Осухівська Наталія, Лесюк Марія, Яворський Мирослав, Цимбрила Катерина.
В. 288. Головка Стах.
В. 289. Головка Стефан.
В. 290. Фаріон Анна.
В. 292. Коваль Іван, Романів Михайло.
В. 294. Музика Стефан.
В. 295. Славич Анастасія, Балко Марія.
В. 296. Волошинович Григорій, Треш Анастасія.
В. 298. Сидор Дмитро, Сидор Стефан, Сидор Іван.
В. 300. Шибінський Микола.
В. 310. Рибак Тимко, Тижник Іван.
В. 316. Гой Михайло.
В. 331. Копитко Марія.
В. 335. Дмитраш Павло.
В. 341. Гермак Анна.
В. 342. Вуй Маріян, Вуй Іван.
В. 347. Мінько Марія.
В. 352. Оконський Михайло, Оконська Катерина, Скульська Стефанія, Скульський Іван.
В. 361. Боднар Олекса, Шулинда Дмитро, Похмурський Михайло, Палько Данило, Ковальчук Стефан, Муж Анна.
В. 364. Ольховий Пилип, Ольхова Агафія.
В. 371. Романків Анна, Романків Володимир.
В. 374. Старушок Антін, Бескостий Анна, Старушок Агафія.
В. 375. Чичула Михайло, Навалений Андрій.
В. 379. Головчен Марія, Головчен Іван, Пилипів Анна.
В. 388. Кульчинський Петро, Кульчинська Анна.
В. 390. Каламін Іван.
В. 391. Миськів Амелія.
В. 396. Романів Станислав.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 5. Гнатишин Василь, Олійник Прокіп.
В. 7. Костик Роман, Петрунцьо Петро, Петрунцьо Юрій.
В. 9. Середницький Йосиф, Середницька Марцеля, Швед Павло, Швед Марія, Швед Андрій, Хомінець Іван, Лагона Анастасія, Маркус Тома, Маркус Магдалина, Свет Михайло, Вербицький Михайло, Хомінець Павлина, Бобеляк Іван.
В. 10. Мерещак Анна, Завидняк Мілько.
В. 31. Андрусишин Теодор, Процак Іван, Бреслик Франко, Процак Ксеня.
В. 41. Морозович Анастасія, Морозович Михайло.
В. 43. Лагода Парасковія, Лагода Василь, Кравець Гнатій, Кравець Володимир, Кравець Стефан.
В. 45. Данилович Йосиф, Лотоцький Володимир, Бельдик Іван.
В. 53. Климко Стефан.
В. 63. Глова Михайло.
В. 74. Любинецький Йосиф.
В. 100. Чайковський Іван, Яницька Текля.
В. 102. Півоварник Йосиф.
В. 103. Михайлишин Павло.
В. 115. Скубяк Катерина.
В. 121. Бих Семен.
В. 132. Сиерека Дмитро.
В. 135. Матерна Йосиф.
В. 147. Павлусь Тома.
В. 155. Ходан Михайло.
В. 177. Горняк Андрій.
В. 193. Нагаджина Павло, Рачик Марія.
В. 200. Вергуль Василь.
В. 206. Корнелюк Василь, Корнелюк Марія, Мельник Михалина, Мельник Дмитро.
В. 217. Юган Михайло, Квасниця Катерина.
В. 218. Білевят Марія.
В. 219. Савчин Стефан.
В. 221. Олексій Іван.
В. 222. Пастернак Михайло
В. 227. Медвідь Іван.
В. 229. Кош Михайло, Кош Іван, Кесельовський Сергій, Малик Михайло, Малик Павло, Миняк Іван, Панько Анна, Панько Іван, Кош Анна.
В. 235. Теплий Михайло.
В. 252. Сенів Григорій.
В. 255. Шевчук Катерина.
В. 259. Костел Яків.
В. 263. Метик Михайло.
В. 267. Агрест Іван.
В. 268. Гладчук Семен.
В. 276. Бірців Гнат, Груна Теофіля.
В. 285. Бутинський Василь, Бутинська Евгенія.
В. 290. Бартох Текля.
В. 301. Новосад Яким.
В. 304. Гаравус Ксеня, Вернигівська Марія, Ридзик Онуфрій, Вернигівський Семен, Гаравус Михайло, Попелюк Андрій.
В. 308. Домитрів Іван.
В. 316. Гнатків Іван.
В. 319. Піціль Василь, Піціль Катерина.
В. 338. Баран Катерина, Баран Дмитро.
В. 345. Ковалів Йосиф, Ковалів Розалія.
В. 367. Рудий Терефон, Дорофей Катерина, Дорофей Михайло.
В. 385. Філіпович Дмитро, Мілер Анна, Федушко Григорій, Гунчак Аполонія, Садовський Михайло, Романюк Стефан, Гунчак Микола.
В. 388. Гапій Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Коріновська Федуня, Мельник Микола, Клим Микола, Гамівка Іван, Кореновський Дмитро, Цапар Марія, Цапар Антін.
В. 17. Голдак Михайло, Голдак Ева, Голдак Марія.
В. 86. Лисик Ілько.
В. 112. Возьна Павлина.
В. 113. Курчак Анна.
В. 133. Гавдун Михайло.
В. 163. Мельник Петро.
В. 177. Белан Александра, Вардига Ева.
В. 204. Ткачук Спірідіон, Кушнірюк Розалія.
В. 219. Горохівська Марія, о. Горохівський Василь.
В. 220. Гладкий Микола.
В. 361. Паснак Анна.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів:
2.	1	155.	8
4.	2	159.	2
5.	2	160.	2
7.	1	165.	1
9.	7	168.	5
10.	4	169.	2
12.	1	170.	1
18.	3	175.	1
23.	5	183.	1
27.	3	191.	4
31.	3	200.	1
33.	1	202.	8
38.	19	203.	3
41.	1	204.	12
42.	2	206.	2
45.	1	216.	2
47.	2	221.	3
50.	2	223.	2
55.	4	226.	2
57.	3	232.	1
59.	2	234.	2
63.	3	235.	2
64.	3	236.	4
65.	1	237.	2
67.	8	239.	5
69.	2	241.	2
70.	15	242.	3
76.	2	247.	2
78.	9	251.	2
81.	4	254.	2
83.	2	255.	2
85.	1	257.	7
86.	6	259.	5
87.	7	262.	2
90.	2	266.	1
91.	2	267.	3
97.	1	268.	3
98.	2	270.	15
99.	2	275.	3
104.	2	282.	14
105.	2	284.	8
106.	1	288.	6
112.	5	289.	1
113.	2	292.	2
117.	2	295.	8
124.	4	296.	2
125.	1	298.	1
126.	2	300.	1
127.	1	305.	1
130.	10	308.	3
133.	4	310.	1
138.	5	324.	4
139.	2	326.	1
145.	5	330.	4
147.	1	332.	2
151.	1	337.	2

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів:
338.	3	364.	2
339.	2	365.	2
341.	2	370.	3
342.	2	372.	1
344.	2	379.	2
350.	4	385.	3
352.	2	388.	2
359.	3	396.	5
361.	10	401.	1
362.	3		

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 3. Корнаць Анастасія.
В. 7. Кулькуська Марія, Тима Іван.
В. 8. Скробала Анна.
В. 10. Погода Іван, Погода Марія.
В. 27. Фанга Текля, Фанга Ілько.
В. 28. Криба Розалія.
В. 31. Ястрияб Карло, Якубів Григорій, Лабук Марія, Лабук Іван, Липчак Катерина, Васькович Олена, Васькович Михалина.
В. 36. Герега Маланка.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 42. Стецек Франка, Санфорд Марія.
В. 50. Кавяк Микола, Зазуля Марія.
В. 62. Волк Микола.
В. 63. Буряк Анна, Буряк Дмитро, Дзюган Ольга.
В. 65. Нагребецька Олена.
В. 73. Ровінський Йосиф, Брикович Антін, Ровінська Марія.
В. 76. Кузьмицький Осип.
В. 82. Вітівський Теодор, Старанчак Стефан, Старанчак Марія, Лаінго Іван.
В. 87. Курило Марія.
В. 93. Вардига Дмитро.
В. 95. Морикин Анна.
В. 102. Лучкевич Іван, Лучкевич Ева.
В. 105. Питляк Марія.
В. 109. Луїс Петро.
В. 110. Рушецька Анна.
В. 112. Мигалик Катерина.
ВВ. 113. Клим Антін.
В. 116. Максимов Павло.
В. 122. Сорочинський Мартин.
В. 130. Палагник Дмитро.
В. 132. Братейко Іван, Галашинський Олекса, Семчак Юрій.
В. 137. Загачевський Іван.
В. 147. Андрухів Іван, Потіха Анна, Потіха Константин, Келичава Михайло, Горболевич Павлина, Келичава Юлія.
В. 159. Терешкевич Катерина, Амброзій Марія, Амброзій Антін, Сахрін Григорій, Терешкевич Ілько.
В. 183. Бурдяк Михайло.
В. 196. Леции Михайло, Гаврішко Михайло.
В. 198. Вуйтов Андрій.
В. 200. Карпович Евген.
В. 203. Гвязда Олена.
В. 211. Трач Микола.
В. 213. Жовківський Станислав, Незнайомський Андрій, Хранюк Параня, Хранюк Михайло, Кузенка Лев, Петретко Андрій, Кузенка Татіянна, Дроздов Артим.
В. 220. Сиданко Василь.
В. 225. Поціяюка Никита, Паращик Микола, Момот Микола.
В. 235. Андриць Пазечка, Андриць Михайло, Цеплий Павло, Ватраль Марія, Ватраль Михайло.
В. 237. Ворончак Яцко.
В. 241. Подорожний Михайло, Подорожна Параскевія.
В. 242. Драбик Андрій, Грабінський Йосиф.
В. 246. Якимець Софія.
В. 247. Цісло Катерина, Цісло Йосиф.
В. 248. Криворука Іван.
В. 249. Войтович Пелагія.
В. 260. Фоца Февронія.
В. 262. Мазепа Марія.
В. 266. Дух Антоніна, Дух Іван, Варшона Яків, Сивик Стефан.
В. 267. Бораковський Стефан.
В. 268. Смачило Микита.
В. 276. Волошин Данько, Іаневич Евфрозина, Мадяновський Гервазій, Гебет Теодор, Хоонек Олекса, Сисин Василь, Котула Параска, Мадіяшевський Василь, Сомар Теодор.
В. 283. Софінський Пилип.
В. 288. Петрик Пантелемон.
В. 295. Качурчак Теодор.
В. 297. Ревак Іван.
В. 298. Гринкевич Іван.
В. 330. Мигас Іван.
В. 333. Ясинська Юлія.
В. 336. Фобрізьо Ксеня.
В. 342. Маркович Йосиф.
В. 350. Москаль Михайло, Пастущак Михайло.
В. 358. Чубінська Емілія, Ґасько Ксеня, Лично Ольга.
В. 359. Хміль Катерина, Гой Йосиф, Слома Марія.
В. 360. Евинчко Анна.
В. 361. Чудакевич Микола, Чудакевич Юстина.
В. 363. Луцишин Анна, Луцишин Микола.
В. 364. Волошин Михайло, Володимир Марія.
В. 367. Федоришин Іван, Чолій Софія, Чолій Онуфрій.
В. 370. Дерень Марія, Гречаник Володимир, Небор Данило, Маланчук Антін, Маланчук Катерина.
В. 377. Бурбак Яцко, Мазур Теодор, Мазур Анна.
В. 384. Тварук Андрій, Яворська Ева.
В. 385. Вінценто Іван, Ярмовський Тімотей, Лозовська Анеля, Лозовська Анна, Вінцента Олена, Шун Михалина, Вінцентий Матвій.
В. 388. Новосільська Розалія, Новосільський Михайло, Федорович Михайло, Містуряк Семен, Містуряк Катерина, Миснишин Анна, Дольська Юлія, Дольський Володимир, Гачак Антоніна, Гачак Іван, Дмитриків Михайло, Мисишин Григорій.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 33. Харовський Іван.
В. 54. о. Журавецький Петро.
В. 94. Клим Евген.
В. 163. Лисик Ілько.
В. 179. Голдак Михайло, Голдак Ева, Голдак Марія.
В. 182. о. Боднар Йосиф.
В. 222. Пастернак Михайло.
В. 245. Горохівська Марія, о. Горохівський Василь.
В. 260. Лозинська Марія.
В. 300. Гамівка Іван, Клим Микола, Коріновський Василь, Мельник Микола, Коріновська Федуня, Цапар Марія, Цапар Антін, Коріновський Дмитро.
В. 303. Курчак Анна.
В. 341. Возьна Павлина.
В. 353. Колодій Августин.
В. 362. Мельник Петро.
В. 383. Бринґелевич Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 106. Перщак Михайло.
В. 181. Сулима Дмитро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 122. Задорожний Михайло.
В. 290. Фаріон Анна.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 7. Гут Марія.
В. 20. Мудрик Дмитро.
В. 24. Озарчук Григорій.
В. 73. Педченко Йосифа.
В. 75. Слупецька Розалія.
В. 96. Бобак Михайло.
В. 98. Поврозник Павло.
В. 99. Корпова Іван.
В. 110. Ружецький Тома.
В. 185. Романюк Стефан.
В. 193. Чумок Володимир.
В. 209. Минюк Федор.
В. 220. Круль Юстина.
В. 237. Лебіщак Розалія.
В. 254. Карбовник Марія.
В. 300. Смидзен Василь.
В. 341. Гервак Іван.
В. 352. Лесюк Дмитро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1933 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	20,529
В місяци листопаді 1933 р. принято нових	217
В місяци листопаді 1933 р. принято наново	110
В місяци листопаді 1933 р. принято з переступними листами	23
В місяци листопаді 1933 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	436
Разом	21,315
В місяци листопаді 1933 р. суспендовано	171
В місяци листопаді 1933 відійшли з переступними листами	25
В місяци листопаді 1933 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	433
В місяци листопаді 1933 відійшли на безплат. продовження	2
В місяци листопаді 1933 відійшли зі зворотом в готівці	2
В місяци листопаді 1933 померли	18
Разом	651
З кінцем листопада 1933 в У. Н. Союзі було дорослих членів	20,664

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	197
В клясі А.А.	на $ 500	2,842
В клясі В.	на $ 750	406
В клясі С.	на $1000	6,195
В клясі В.В.	на $1500	134
В клясі С.С.	на $2000	42

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	180
В клясі О-1000	на $1000	213
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	3
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	170
В клясі Р-1000	на $1000	238
В клясі Р-1500	на $1500	5
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	-
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	213
В клясі Е-1000	на $1000	105
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	136
В клясі W-1000	на $1000	1,297
В клясі W-1500	на $1500	1
В клясі W-2000	на $2000	1

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 250	на $ 250	119
В клясі Т- 500	на $ 500	2,219
В клясі Т- 750	на $ 750	366
В клясі Т-1000	на $1000	5,392
В клясі Т-1500	на $1500	133
В клясі Т-2000	на $2000	39
	Разом	20,664

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 33. Білас Олена, Білас Мирослав, Дороцький Іван, Харовський Василь, Харовська Анна.
В. 90. Маршинець Йосиф.
В. 94. Клим Евген.
В. 97. Боднарчук Федько.
В. 121. Свередюк Семен.
В. 137. Загачевська Кляра.
В. 155. Чижик Йосиф.
В. 183. Бабяк Андрій, Бабяк Мирослав, Дзюрет Роберт.
В. 220. Біліда Долорес.
В. 231. Стромило Анна, Стромило Текля, Стромило Іван, Стромило Марія, Стромило Елисавета, Стромило Олена.
В. 235. Денько Едвард Евген.
В. 236. Солима Катерина, Солима Анна, Солима Стефан.
В. 242. Гарбст Омелян.
В. 259. Гезовський Михайло.
В. 260. Колінко Марія, Милянич Текля.
В. 328. Попко Олекса.
В. 330. Мигас Михайло.
В. 340. Моссей Франка, Моссей Алешка.
В. 359. Бурачик Анна.
В. 361. Лапій Анна.
В. 365. Якубишин Стефан.
В. 375. Грицай Стефан.
В. 388. Кульчинський Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 31. Процак Анна, Процак Катерина, Процак Іван, Процак Юлія, Процак Михайло.
В. 41. Морозович Іван.
В. 90. Кміпець Іван, Сидор Іван.
В. 95. Курило Олена, Курило Андрій, Курило Анна.
В. 113. Яничишин Марія.
В. 126. Савка Іван, Савка Василь.
В. 206. Мельник Володимир, Мельник Богдан, Мельник Стефан, Мельник Ярослав.
В. 229. Гоменчук Марія, Кость Михайло, Кость Юрій, Кость Петро, Кость Яків, Кость Анна, Панько Марія, Гоменчук Михайло, Панько Анна.
В. 268. Липка Стефанія, Липка Лев, Липка Софія, Липка Ольга, Липка Володимир, Липка Анна.
В. 276. Галабан Олена, Галабан Марія, Галабан Анна.
В. 280. Бутинський Володимир.
В. 342. Кіц Михайло.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 11. Клим Едвард Іван, Цапар Іван, Цапар Розалія, Цапар Катерина, Клим Василь.
В. 177. Вардига Тимко.
В. 204. Кумановський Герберт М.
В. 219. Горохівський Михайло, Горохівський Микола, Горохівський Василь, Горохівська Олекса.
В. 220. Гладка Ірина, Гладкий Андрій, Гладкий Іван, Гладка Стефанія.
В. 361. Рубанець Ольга.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Цап Юлія.
В. 13. Футулуйчук Стефан, Футулуйчук Анна, Футулуйчук Марія.
В. 25. Добуш Зеновій Теодор, Добуш Юрій Іван.
В. 27. Заяць Анна, Заяць Марія, Фанга Іван, Фанга Лєонора, Фанга Розалія, Фанга Володимир.
В. 31. Васькович Орина, Васькович Петро, Васькович Антоніна, Васькович Ольга, Ястроб Іван, Ястроб Франка, Ястшеб Едвард, Якубів Марія, Якубів Франка, Васькович Володимир.
В. 38. Чорнянська Анна, Чорнянська Марія.
В. 50. Фурдин Іван, Зазуля Михайло, Фурдин Емілія, Зазуля Стефан, Бандирський Володимир.
В. 56. Вовк Йосиф, Вовк Дмитро.
В. 63. Дзюган Петро, Буряк Катерина.
В. 65. Сокира Василь, Сокира Юрій.
В. 75. Процанин Стефан.
В. 81. Колодницька Каролина, Колодницький Михайло.
В. 82. Вітівська Микола, Вітівський Іван, Вітівська Катерина.
В. 91. Декрач Катерина.
В. 123. Плішко Михайло, Плішко Анна, Плішко Марія, Плішко Олена.
В. 147. Бохин Роман, Горбалевич Михайло, Горбалевич Антін, Горбалевич Софія, Горбалевич Володимир, Горбалевич Стефан, Горбалевич Ольга.
В. 149. Мельник Анна, Мельник Стефанія.
В. 155. Ласів Анастасія.
В. 181. Тиняк Анна, Тиняк Петро.
В. 213. Лаба Олекса Н., Лаба Петро, Кобрин Михайло, Незнайомський Іван, Кобрин Марія, Кузенка Микола, Ошуст Йосиф, Турко Антін, Маньків Теодор, Гладкий Володимир, Кузенка Микола, Ошуст Катерина, Кобрин Катерина, Романів Анна, Кобрин Іван, Хранюк Василь, Кобрин Анна, Хранюк Марія.
В. 218. Кульчицький Тома, Матильський Іван, Матильський Іван.
В. 220. Сиданко Іван, Сиданко Теодор, Сиданко Катерина, Сиданко Марія.
В. 239. Діорка Агафія, Діорка Теодор, Діорка Ева, Діорка Іван, Вільчинський Андрій, Діорка Калина.
В. 241. Подорожна Марія, Подорожний Михайло.
В. 242. Оленич Петро, Оленич Ольга.
В. 246. Якимець Евгенія, Якимець Василь, Якимець Стефан.
В. 247. Цісло Вікторія, Цісло Флорріянна, Івашко Михайло.
В. 253. Чорна Анна, Чорна Розалія, Поплавський Володимир.
В. 267. Фліта Пилип.
В. 276. Мацюрак Ева, Мацюрак Адам, Надзяк Павло, Дністрян Анна, Ільцьо Іван, Гебет Йосиф, Гебет Марія, Ганевич Олекса, Мацюрак Цецелія, Мацюрак Марія, Мацюрак Франка, Мацюрак Йосиф.
В. 298. Шалвера Марія, Шалвера Анна, Шалвера Семен.
В. 345. Крайдуба Анна, Крайдуба Теодор.
В. 352. Окунський Петро.
В. 359. Гой Іван.
В. 361. Чудакевич Емілія, Чудакевич Іван.
В. 363. Мельник Григорій, Мельник Йосиф.
В. 364. Гаврилюк Ольга.
В. 365. Гулик Текля.
В. 367. Крик Йосиф, Крик Іван.
В. 369. Мицько Павло.
В. 370. Куц Марія, Куц Анна, Куц Анастасія, Куц Михайло.
В. 371. Валовина Анна.
В. 377. Мазур Стефан, Мазур Михайло, Мазур Анна.
В. 384. Яворський Михайло, Яворський Йосиф, Яворський Михайло.
В. 385. Лозовський Павло.
В. 388. Новосільський Іван, Дмитриків Віра Вікторія, Новосільська Юлія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 54. Кумановський Герберт М.
В. 93. Вардига Тимко.
В. 182. Боднар Володимир.
В. 245. Горохівський Олекса, Горохівський Василь, Горохівський Микола, Горохівський Михайло.
В. 300. Клим Едвард Іван, Цапар Розалія, Цапар Катерина, Клим Василь, Цапар Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 4. Пупчик Марія, Пупчик Павло.
В. 5. Рудик Іван, Рудик Анна.
В. 8. Куриляк Ольга, Лучинський Марія, Лучинський Іван, Пилипишин Анна, Федьків Андрій, Пилипишин Катерина, Федьків Ізидор.
В. 9. Лагуна Михайло, Нарадка Василь, Гирча Мирослав, Трисновська Анна, Сич Іван, Почекайло Марія, Лесик Василь, Демянович Михайло, Драгущак Марія.
В. 12. Тутко Михайло.
В. 22. Гумин Анна, Гумин Данило.
В. 28. Галицький Антін, Москалик Катерина, Чуба Марія, Харкава Юлія, Робак Анна, Робак Марія, Костик Петро.
В. 33. Білас Михайло, Білас Ольга.
В. 38. Зеван Марія.
В. 41. Глива Марко, Глива Василь, Глива Максим.
В. 42. Скоробогатий Василь.
В. 45. Вавриків Марія, Сампара Юрій.
В. 55. Бартох Франко.
В. 56. Крупа Богдан, Гелак Анна.
В. 57. Малиговка Теодор.
В. 58. Чорний Роман, Пітково Михайло, Гарматюк Василь, Онищак Софія.
В. 59. Венгринович Михайло, Венгринович Марія.
В. 64. Похмурський Павло.
В. 76. Струк Марія, Ціш Василь, Скорінь Михайло.
В. 80. Маркевич Дмитро.
В. 81. Кравчук Анна, Валега Григорій, Бавровський Йосиф.
В. 86. Маєк Евгенія.
В. 91. Павлиш Луця.
В. 97. Кухар Марія, Кухар Михайло, Долинський Василь.
В. 102. Кардамаш Йосиф, Кардамаш Софія.
В. 103. Березовець Марія.
В. 104. Зельвак Марія, Романець Евгенія, Литка Марія.
В. 106. Васильців Михайло, Медій Франко.
В. 112. Лорет Марія.
В. 126. Кіч Ольга.
В. 133. Турчин Михайло.
В. 145. Сеньків Франка.
В. 152. Фурда Іван.
В. 155. Левків Ольга, Ілик Анна, Обшарна Марія, Баралецький Микола.
В. 160. Сташків Михайло.
В. 161. Настич Ева.
В. 168. Гладун Василь, Дзюбак Стефан, Раб Михайло, Косьмина Теодор, Дзюбак Анна, Косьмина Іван, Дзюбак Дмитро.
В. 175. Тибінька Марія, Тибінька Михайло.
В. 189. Грабарович Олекса, Грабарович Микола.
В. 200. Миськів Емілія.
В. 203. Шипот Марія, Юрочко Михайло, Павчак Ольга.
В. 206. Гайковий Павло, Гайковий Петро, Шаравара Анна, Бардачевський Теодор, Гайковий Володимир, Рапко Дмитро.
В. 211. Тіцький Іван.
В. 213. Хранюк Марія, Гац Евдокія, Павлишин Стах.
В. 217. Яцула Стефан, Дацьо Софія, Максимців Катерина.
В. 218. Стахура Іван.
В. 220. Ковальчик Олекса, Ковальчик Михайло.
В. 230. Бурка Ольга.
В. 231. Новак Микола, Чолій Емілія.
В. 235. Денько Садій.
В. 239. Крисько Стефан, Наконечна Ольга, Наконечний Володимир.
В. 241. Познанська Марія.
В. 242. Радковська Анна.
В. 243. Янсевич Володимир, Грабінська Павлина.
В. 253. Пукіш Анна, Чорний Михайло.
В. 270. Стегницький Йосиф, Струж Антін.
В. 274. Тиховська Марія.
В. 276. Жук Юстина.
В. 277. Маслоха Дмитро.
В. 282. Дембіцький Петро, Кальвабська Катерина, Яворський Мирослав, Лесюк Марія, Осухівська Наталія, Заставний Василь, Лесюк Йосиф.
В. 288. Головка Стах.
В. 289. Головка Стефан.
В. 292. Романів Михайло, Коваль Іван.
В. 296. Волошинович Григорій.
В. 298. Сидор Іван, Сидор Стефан, Сидор Дмитро.
В. 310. Тижник Іван, Рибак Тимко.
В. 316. Гой Михайло.
В. 324. Гонта Славка, Коцюк Стефан.
В. 331. Копитко Марія.
В. 335. Дмитраш Павло.
В. 341. Гермак Анна.
В. 342. Вуй Іван, Вуй Михайло.
В. 347. Мінько Марія.
В. 352. Скульська Стефанія.
В. 361. Муж Анна, Боднар Олекса.
В. 371. Романків Володимир, Романків Анна.
В. 379. Пилипів Анна.
В. 388. Кульчинський Анна, Кульчинський Петро.
В. 396. Романів Станислав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 56. Кітляр Іван.
В. 73. Болюх Мирон.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком листопада 1933 р. було в У. Н. С. дітей членів	9,911
В місяци листопаді 1933 р. принято нових	38
В місяци листопаді 1933 р. принято наново	39
В місяци листопаді 1933 р. принято з переступними листами	16
Разом	10,004
В місяци листопаді 1933 р. суспендовано	147
В місяци листопаді 1933 відійшли з переступними листами	12
В місяци листопаді 1933 відійшли до старших членів У. Н. Союза	164
В місяци листопаді 1933 відійшли на безплатне продовж.	2
Разом	325
З кінцем листопада 1933 в У. Н. Союзі було дітей членів	9,679

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	8,305
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,374
Разом	9,679
З кінцем листопада 1933 в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	30,343

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць листопад 1933 як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (грудня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця грудня 1933 року, то в січні 1934 року мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в міс. листопаді 1933 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци грудні 1933 р., бо на другий місяць, то е січні 1934 року стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

Дано в Джерзи Сіті, Н. Дж., дня 16 грудня 1933.

Д. Галичин, гол. рек. секр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

З організації офісової й готелевої служби чищення.

Юнія „Білдінґ Сервіс Емплоїс" дістала вістку з Вашингтону, що десь між Різдвом і Новим Роком почнеться переслухання в справі кодексу для офісової служби.

Всі ті, котрі мають факти знущання босів над жінками, занятими при чищенню офісів та високих будинків, добре зробилиб, якби предложили факти урядови інтернаціональної юнії, льокаль 18, на 933 Бродвей, Ню Йорк. Урядники юнії на основі цих фактів зложать петицію про постанови, які мають бути вміщені в кодексі. Юнія, природно, не рахує нічого нікому, хто подасть такі факти. Як інформаторка або інформатор захоче вимовити собі, що інформація має бути захована в тайні, то уряд виповнить це бажання. Юнія робить усе, що лежить у її силі, щоби поперти робітничі домагання якнайкраще.

—o—

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Листопадове Свято.

Заходом українських братств, сестрицтв, товариств і парохії відсвятковано дня 5. листопада Листопадове Свято, яке розпочалось в українській католицькій церкві св. Володимира торжественною Службою Божою і панахидою за поляглих борців. На свято прибули українські організації з прапорами і відзнаками, а репрезентанти окружили гарно уложену могилу, прибрану, зелениною та цвітами. Гарну зворушаючу проповідь виголосив місцевий священик о. Й. Чаплинський, взиваючи до праці, єдности, згоди і жертв. Службу Божу, панахиду і молитву за Україну співав хор тов. „Боян" під диригентурою місцевого дяко-учителя Михайла Ядловського. Хор, гарно зіспіваний, дав багато нових цінних творів, що піднесло урочистий настрій вірних, які зложили жертву в сумі понад $40.00.

Вечером відбувся концерт в салі Українського Народного Дому. Саля була переповнена, що додало охоти співакам та бесідникам у виконанню програми, яка вийшла якнайкраще.

Концерт розпочав вступним словом п. М. Ґаліновнч, предсідник комітету. Він заповідав дальші точки та представляв бесідників. Хор відспівав: Далека ти, а близька нам; Живи, Україно; Видиш брате мій; Ой гай мати; Коваль; Широкий луг, і додатково „Пісню старого мельника", в якій сольові партії виконав сам дириґент. Хор діточий відспівав також цілу низку українських пісень. Обидва хори вивязались дуже гарно.

Декламації були виголошені тут родженою молодіжю з повним чуттям і тому заслугують на повне признання. Деклямували: Марійка Кардаш, Е. Кемпа і Н. Небора.

Святочну бесіду виголосив д-р Л. Цегельський. В годинній бесіді переповів змагання українського народу до своеї самостійности від найдавніших часів аж до загального зриву листопадових днів 1918 р. Бесідник вказав на наші недостачі як також і на тяжкі обставини, серед яких приходило боротись і впасти, але властиво тільки хвилево, щоби знову стати до нової боротьби і здійснення наших державницьких плянів та створення своеї власної, від нікого незалежної української держави.

Другий бесідник, Григорій Євусяк з Джерзі Сити, Н. Дж., як тут роджений Українець, взивав англійською мовою до згоди, залишення безцільної критики старшого покоління і до солідної праці української тут родженої молоді, яка має продовжувати розпочату працю.

Третій бесідник, п. В. Буката, студент прав, також тут роджений, промовляв по українськи на тему, як він розуміє листопадові дні, і що може й повинна робити тут роджена українська молодь.

При кінці забрав слово місцевий громадянин п. Р. Слободян, вказуючи напрям праці і способи, якими треба боротись до здійснення наших ідеалів. Коротка, а повна запалу бесіда, та просьба за жертви на інвалідів, рідну школу і на голодуючих наших братів, зробила своє враження, і присутні представники організацій та громадяни поспішили зі щедрими жертвами.

На просьбу комітету забрав ще слово о. Й. Чаплинський, закінчуючи отсе гарно зааранжоване свято. Гимном „Ще не вмерла Україна" закінчено великий день, який певно останеться в памяти всіх присутніх.

Згідно з покликом конґресу Обеднання відправлено панахиду за всіх померших від голоду Українців на Великій Україні, і на просьбу о. Й. Чаплинського переведено збірку, яка принесла $14.10.

На концерті зложили свої жертви такі організації й громадяни: Український Народний Дім $15; тов. Запорозька Січ, від. 3. У. Н. Союза, Бр. св. Михаїла, 142 від. У. Н. С. Бр. св. Володимира, 65 від. У. Н. Союза, по $10; Сестр. Любов, 37 від. У. Н. Союза, Жіноче тов. Донки України, Бр. св. Івана Хрестителя, 199 від. У. Р. С., і Український Молодечий Клюб по $5; з громадян зложили слідуючі: Р. Слободян $5; о. Й. Чаплинський $3; П. Остапчук, І. Павлик і М. Голубець по $2; по $1: Г. Євусяк, М. Сухорський, К. Пілат, І. Ґенеґа, Т. Чечель, Ф. Кучмида, С. Шийка, В. Кардаш, І. Клок, М. Ґаліновнч, М. Гринищак, Т. Матвієць. — Дрібними жертвами зложено $13.31.

Підчас панахиди зложили по $1: о. Й. Чаплинський, В. Левчик, А. Кемпа, П. Остапчук, М. Романович, Р. Слободян, А. Поливчак, С. Шибула, М. Ядловський, М. Луняк, К. Качуряк, І. Павлик, А. Світич і А. Штефан. — Дрібними жертвами зібрано $23.03. — Цілий дохід разом зі збіркою виносив $270.86. — Розходи виносили $65. — Осталось $205.86, які вислано до Обеднання, а то для інвалідів $100, на Рідну Школу $50; а для голодуючих $55.86.

Марія Поливчак,
секретарка тимчасового комітету.

—o—

АНСОНІЯ, КОНН.

Свято Української Державности.

Дня 12. листопада ц. р. відбулося традиційне Свято Української Державности, влаштоване центральним комітетом. Свято зачалося в церкві, де о. А. Ротко виголосив проповідь на тему змагань українського народу до своєї державности.

По Службі Божій відправлено панахиду за поляглих борців за волю України.

Пополудні відбувся концерт в Ліберти Гол.

Вступне слово виголосив о. А. Ротко. Бесідник переповів історію української державности на західніх землях України в роках 1918—1919, підкреслюючи, що боротьба за українську державність не вгаває, а провадиться далі, та що є нашим обовязком брати живу участь так довго, поки не будуть вільні українські землі від окупантів.

Хор мішаний під управою вчителя Р. Гвоздевича відспівав такі пісні: Амеріка ди Бютіфул; Віє вітер, віє буйний; Сонце вже сховалось; Гей, там на горі; На чужині. Деклямації: „Вірю гаряче" виголосила Ольга Шуран, а „Стрілецька могила" Люба Радзіх.

Святочний реферат виголосив наш заслужений громадянин Олександер Мерещак, вказуючи на наші побіди і недомагання, та ту науку, яку нам дала визвольна боротьба, а яка каже, що лише власними силами зможемо визволитися з неволі окупантів. По рефераті представив о. А. Ротко положення наших інвалідів в старім краю та взивав, щоб зложили для них жертву.

По збірці зголосився до слова гр. Михайло Скибінський, який представив ту боротьбу, яку провадять українські націоналісти і яку треба попирати.

Опісля хор виступив вдруге з піснями: Коло млина; Ой у полі, Баришполі; Добрий вечір, дівчино.

Вірш „Не покорить нас неволя" виголосила Анастасія Глива; і „Не щебече соловейко" відспівала Ольга Гвоздевич при акомпаніяменті пані Юлії Баволяк. „Смерть Стрільця" віддеклямувала Анна Гвоздевич. Хор відспівав: Як би мені лиха; й Живи, Україно.

Кождий виступ був нагороджений грімкими оплесками.

На закінчення відспівано „Ще не вмерла Україна".

Грошеву збірку, яку зложили присутні по виплаченню коштів цього свята, вислано на допомогу українським інвалідам у старім краю через Обеднання.

Жертви зложили: зібрано припанахиді $23.55; Тов. Запорозька Січ з Ансонії $10; Союз Українок $5; Тов. Запорозька Січ з Дербі $5; зі вступних тикетів прийшло $21; дрібними датками $5.10; о. Александер Ротко $3; Анна Зборівська $3; по $2: Анна Концевич, В. Калина, А. Лисняк, Параскевія Тута, Д. Литвин; по $1: О. Мерещак, Гр. Патинок, І. Шуран, В. Шуран, Т. Захаревич, А. Зановяк, Катерина Шінґера, І. Когут, Т. Кулявець, І. Радзіх, Марія Хомкович, Ф. Ярош, В. Вавро, Т. Герчаковський, Р. Гвоздевич, Д. Домерецький, Н. Мирон, С. Шуран, Н. Білінський, М. Брухівський, В. Гульовський, П. Патуляк, Маланка Підкова, М. Скибінський; по 50 ц.: Я. Короташ, П. Несенко, добрий Українець. — Разом зібрано $111.15. — Розхід $25.15. — Вислано до Обеднання $86.

Григорій Патинюк.

ПОСИЛАЙТЕ „СВОБОДУ" НА УКРАЇНСЬКІ СЕЛА.

Прочитавши **„Свободу"**, не марнуйте її, не викидайте, а **вишліть нашим селянам на Закарпатській Україні,** бо вони вас цього просять. Пишіть до редакції „Свободи", а ми вам подамо село й читальню, куди будете висилати.